

Протокол №4

Засідання кафедри практичної психології

від 10 грудня 2024 року

Присутні: завідувач кафедри, доктор пед. н., канд. психол. н., проф. Митник О.Я., проф. Дем'яненко Б.Т., канд. психол. н., доц. Дубініна К.В., канд. психол. н., доц. Каськов І.В., канд. психол. н., доц. Томаржевська І.В., канд. психол. н., доц. Рашковська І.В., доктор PhD в галузі психології, викл. Чанчиков І. К., доктор PhD в галузі психології, викл. Тарасова В.В., викл. Карпенко М., викл. ст. викл. Лелюх-Степанчук О.О., ст. викл. Халько М.С., ст. викл. Матвієнко І.А.

План засідання

1. Перейменування назви експерименту міжнародного рівня «Психолого-педагогічні умови розвитку соціально успішної особистості практичного психолога в процесі професійної та післядипломної підготовки»

Доц. Дем'яненко Б.Т.

2. Відгук на автореферат дисертаційного дослідження Житнік Т.С., на тему: «Теоретичні і методичні засади художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва»

проф. Митник О.Я.

Різне

Хід засідання

1. Перейменування назви експерименту міжнародного рівня «Психолого-педагогічні умови розвитку соціально успішної особистості практичного психолога в процесі професійної та післядипломної підготовки»

Слухали: доц. Дем'яненко Б.Т., який розповів про важливість зміни назви експерименту з Вісбаденською академією із «Психолого-педагогічні умови розвитку соціально успішної особистості практичного психолога в процесі професійної та післядипломної підготовки» на «Психолого-педагогічні умови розвитку сучасного психолога у процесі професійної та післядипломної підготовки», пояснюючи це наступними причинами:

1. Соціальний аспект є один із компонентів професійної діяльності практичного психолога
2. Соціальна успішність може не корелювати зі здатністю до професійного та особистісного росту, соціальної активності та конкурентоспроможністю практичного психолога.

Ухвалили: тему експерименту змінити, затвердити її у такому формулюванні: «Психолого-педагогічні умови розвитку сучасного психолога у процесі професійної та післядипломної підготовки»

3. Відгук на автореферат дисертаційного дослідження Житнік Т.С., на тему: «Теоретичні і методичні засади художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва»

Слухали: відгук проф. Митника О. Я. на автореферат дисертації Житнік Т.С. на тему «Теоретичні і методичні засади художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва» для здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальностями 13.00.07 – теорія і методика виховання; 13.00.08 – дошкільна педагогіка.

Олександр Якович доповів, що у дисертації вперше здійснено теоретичне узагальнення та наукове вирішення проблеми художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва. Проведено теоретико-методичний аналіз художньо-естетичного розвитку дитини дошкільного віку; уточнено сутність ключових понять. Схарактеризовано різновиди і виразові засоби візуального мистецтва та їхній вплив на художньо-естетичний розвиток старших дошкільників, визначено феномен вільного малювання старших дошкільників та його роль у процесі художньо-естетичного розвитку. Розкрито специфіку освітнього процесу мистецьких шкіл та особливості функціонування сучасної початкової мистецької освіти. Обґрунтовано концептуальні основи організації художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва в освітньому процесі мистецької школи. Розроблено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови художньо-естетичного розвитку старших дошкільників. Здійснено експериментальну перевірку та доведено ефективність змістовно-функціональної моделі художньо-естетично розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва в початковій мистецькій освіті

Ухвалили: відгук на автореферат схвалити.

Завідувач кафедри
практичної психології

проф. Митник О.Я.

Секретар

ст.викл. Лелюх-Степанчук ОО.

ВІДГУК

на реферат дисертації

Житнік Тетяни Сергіївни на тему «Теоретичні і методичні засади художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва», поданої до захисту на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальності 13.00.07 – теорія і методика виховання, спеціальності 13.00.08 – дошкільна педагогіка

У контексті інтеграції України в європейський освітній простір, де пріоритетом є розвиток творчої особистості, дослідження Т. С. Житнік на тему «Теоретичні і методичні засади художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва» набуває особливої актуальності. Дослідження надає наукове обґрунтування необхідності раннього естетичного виховання та пропонує ефективні методики для його реалізації в мистецьких школах. Авторка вдало поєднує теоретичні розробки з практичними рекомендаціями, що дозволяє зробити її дослідження цінним внеском у розвиток вітчизняної педагогіки. Сучасна освіта все більше спрямована на розвиток індивідуальних здібностей кожної дитини. Дослідження Т. С. Житнік, зосереджене на вивченні естетичних уподобань і смаків дошкільників, є важливим кроком у цьому напрямку. Авторка пропонує інноваційні підходи, які дозволяють активізувати творчий потенціал кожної дитини та сприяють її всебічному розвитку. У сучасному суспільстві, де цінується креативність і інноваційність, виникає гостра потреба у фахівцях, здатних мислити нестандартно, що відображено в одній з суперечностей роботи. Дослідження Т. С. Житнік є актуальним, оскільки воно спрямоване на формування саме таких фахівців, починаючи з дошкільного віку. Авторка пропонує ефективні методики, які дозволяють розвивати у дітей творчі здібності та естетичний смак.

Дисертант теоретично обґрунтувала специфіку освітнього процесу мистецьких шкіл та особливості функціонування сучасної початкової мистецької освіти стосовно старших дошкільників. В роботі подано чітко сформульовані критерії та показники художньо-естетичного розвитку старших

дошкільників засобами візуального мистецтва. Реалізація логічно визначених та теоретично обґрунтованих етапів, педагогічних умов дозволила автору забезпечити ефективність художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва в початкових мистецьких школах. Зіставний аналіз результатів експериментальної роботи переконливо доводить, що в експериментальних групах спостерігалася більш інтенсивна динаміка до вияву художньо-естетичної розвиненості та належного їх рівня.

Заслуговує на увагу особистий внесок здобувача, серед якого Типова навчальна програма для елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Бесіди про мистецтво» та методичне забезпечення до цієї програми: «Мистецтво по-іншому. Книжка-казка про мистецтво» (для дітей старшого дошкільного віку), вихованців 1 – 2 класів елементарного підрівня початкової мистецької освіти), що передує нормативному змісту та нормативним результатам навчання за Типовою навчальною програмою з навчальної дисципліни «Бесіди про мистецтво» елементарного підрівня початкової мистецької освіти (протокол №3, від 17.07.2020) (Міністерство культури та інформаційної політики України, Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти). В ній дисертанткою розкрито зміст, мету, завдання та принципи навчання, обумовлені особливостями вивчення навчальної дисципліни для дітей старшого дошкільного віку, форми і засоби поточного та підсумкового контролю, запропоновано рекомендації щодо їх проведення, критерії оцінювання рівня досягнень результатів навчання дітей, запропоновано інструментарій для проведення занять зі знайомства з творами візуального мистецтва. Дисертантка є автором текстів «Мистецтво по-іншому. Книжка-казка про мистецтво».

Реферат засвідчує широку апробацію результатів дослідження шляхом опублікування 34 наукових робіт різного характеру. З яких: 1 монографія (мовою ЕС (англійська), розділи колективних монографій – 3, науково-методичних видань – 3 (одноосібні, 1 з яких мовою ЕС (англійська), типові навчальні програми – 2 (1 з яких затверджена Міністерством культури та інформаційної політики України), статті Web of Science – 5, статті у наукових

фахових виданнях України – 14 (12 одноосібні), у зарубіжних періодичних виданнях – 3, статей в інших виданнях та у збірниках матеріалів конференцій – 4, охоронних документах на об'єкти інтелектуальної власності – 8.

Ознайомлення зі змістом реферату дає можливість стверджувати, що авторка виконала актуальне, теоретично і практично цінне дослідження. Вважаємо, що дисертаційна робота Т. С. Житнік на тему «Теоретичні і методичні засади художньо-естетичного розвитку старших дошкільників засобами візуального мистецтва» є самостійним, завершеним дослідженням, повністю відповідає усім вимогам, висунутим до дисертацій у пп. 8, 9 «Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. №1197), що дає підстави для присвоєння Тетяні Сергіївні Житнік наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальності 13.00.07 – теорія і методика виховання, спеціальності 13.00.08 – дошкільна педагогіка.

Реферат Т. С. Житнік і відгук на нього обговорено та схвалено на засіданні кафедри практичної психології УДУ імені Михайла Драгоманова (протокол № 4 від 10 грудня 2024 року).

Завідувач кафедри
практичної психології
УДУ імені Михайла Драгоманова
доктор педагогічних наук, професор

Олександр МИТНИК

